

Obsah

Autoškola včera a dnes	7
Jak získat řidičský průkaz	8
Výběr autoškoly	8
Co se budete v autošcole učit?	10
Teoretický výcvik	10
Praktický výcvik	10
První etapa	10
Druhá etapa	11
Třetí etapa	11
Užitečné rady	11
Co si obléci do auta?	13
Kontrola vozidla před jízdou	15
Kontrola z venku vozidla	15
Motorový olej	15
Chladicí kapalina	16
Brzdová kapalina	17
Klínový řemen	18
Nádobka ostřikovače	18
Akumulátor	19
Elektrická výstroj	20
Tlak vzduchu v pneumatikách	21
Kontrola prováděná z interiéru vozidla	21
Řízení vozidla	23
Pedály	23
Kontrolky a přístroje	23
Ruční parkovací brzda	23
Řazení převodových stupňů	23
Doklady k vozidlu	23
Jak na to, abyste v autošcole uspěli	24
Nastupování a vystupování	24
Sezení řidiče ve vozidle	25

Podmínky pro správné sezení.....	27
Seřízení zrcátek	27
Vnitřní zpětné zrcátko	29
Levé vnější zpětné zrcátko	29
Pravé vnější zpětné zrcátko	29
Mrtvý úhel	29
Volant a pedály	30
Otáčení volantem	31
Přehmatávání rukou na volantu	32
Ovládání pedálů	33
Ovládání řadicí páky	34
Řazení převodových stupňů	36
Řazení na vyšší převody.....	36
Řazení na nižší převody	39
Řazení zpětného chodu	41
Kdy řadit jednotlivé převodové stupně.....	43
Ovládání parkovací ruční brzdy	43
Zabrzdnění	45
Odbrzdnění	45
Časté chyby při používání ruční brzdy	45
Spínací skříňka a klíč k jejímu ovládní.....	45
Ovládání vozidla.....	47
Rozjezd vozidla	47
Rozjezd vozidla na rovině	47
Rozjezd vozidla do kopce (do svahu) s použitím ruční brzdy.....	48
Rozjezd do kopce (do svahu) bez použití ruční brzdy	49
Rozjezd z kopce	50
Technika řazení převodových stupňů.....	50
Řazení na vyšší převody	50
Řazení na nižší převody	51
Řazení „na přeskáčku“ (s řazením pouze některých převodů)	53
Dojezd do místa zastavení s neutrálem	54
„Řazení“ s automatickou převodovkou	54
Brzdění – zpomalení vozidla	56
Zastavení	56
Ukončení jízdy a zajištění vozidla.....	56
U vozů s klasickou převodovkou	56

U vozů s automatickou převodovkou	57
Zabezpečovací zařízení	58
Couvání (jízda na zpětný chod)	58
Poloha těla při couvání	59
Regulace rychlosti jízdy	60
Předjíždění jiného vozidla	61
Předjížděný řidič	61
Předjíždějící řidič	62
Předjíždění na dálnici	63
Úkony při předjíždění	63
„Nadržené“ předjíždění	64
Zatáčky a jak je projíždět	65
Nájezdová rychlost	65
Volba správné stopy	65
Otáčení vozidla.....	69
Parkování vozidla	69
Parkování podélné, jízdou vpřed	69
Parkování podélné, jízdou vzad.....	70
Kolmé a šikmé parkování jízdou vpřed	72
Kolmé a šikmé parkování jízdou vzad	73
Vlečení vozidla	74
Co potřebujete pro vlečení vozidla	74
Rozjezd soupravy	75
Činnost řidiče vlečného vozidla	76
Činnost řidiče vlečeného vozidla	76
Na co si dát při vlečení pozor	77
Závěrečná zkouška v autoškole.....	78
Termín zkoušky	78
Testová zkouška z pravidel	78
Ústní zkouška z nauky o konstrukci a praktické údržby	79
Zkouška z praktické jízdy	79
Zkušební komisař není váš nepřítel	79
Pokyny komisaře	80
Na co se nejvíce propadá	80
Pozor na chodce	82
Zásady bezpečné jízdy	83
Co Čech, to řidič – ale jaký?	83

Charakter člověka	87
Schopnosti člověka	87
Defenzivní jízda	87
Hlavní zásady defenzivní jízdy	88
Řešení kritických situací	91
Prvky aktivní bezpečnosti	91
Prvky pasivní bezpečnosti	92
Čelní náraz	93
Smyk vozidla	95
Jak vyrovnat příčný smyk	98
Nouzové brzdění	101
Úhybný manévr	103
Řízená nehoda	103
Opouštění havarovaného vozidla	104
Náhly defekt pneumatiky	105
Moderní bezpečnostní systémy v automobilu	106
Řídíme malý motocykl	108
Jaká vozidla patří do skupiny AM?	108
Současné malé motocykly	110
Je nutný řidičský průkaz?	111
Co dále nařizuje zákon	112
Povinná výbava řidiče vozidel skupiny AM	112
Doporučená výbava řidiče vozidel skupiny AM	113
Druhy a konstrukce vozidel skupiny AM	114
Moped a jeho ovládání	115
Malý motocykl	116
Skútr	117
Teorie jízdy s malým motocyklem a skútre	117
Jedeme do zatáčky	117
Úhybný manévr	120
Nouzové brzdění	120
Sledujte povrch vozovky!	120
Kdy nesmíte brzdit	121
Přejíždění tramvajových kolejí	121
Na co ještě nesmíte zapomenout	122
Rejstřík	123
Nabídka odborné literatury	128

Autoškola včera a dnes

Označit za vynálezce automobilu pouze jednoho člověka vlastně ani nelze. Podobně jako u mnoha jiných objevů a vynálezů, také pro automobil musely pomyslné hodiny lidstva dospět do určité fáze. Stalo se tak koncem devatenáctého století, kdy v různých částech světa pracovali vynálezci na stejném problému. Nejúspěšnější byl Karel Benz z Mannheimu, jehož tříkolku a krátce nato i čtyřkolku lze považovat za první použitelný automobil. Vynálezce sám však svému výtvoru příliš nedůvěřoval a prováděl pouze kratší jízdy. Méně zábran měla paní Benzová, která se svými dvěma syny podnikla autovýlet do Forzheimu, což znamenalo ujet 113 kilometrů. Psal se rok 1888.

První skutečně dálkovou jízdu provedl liberecký průmyslník Theodor Liebig se spolujezdcem dr. Stránským. V roce 1894 ujeli trasu Liberec – Remeš a zpět. K jízdě použili vůz „Viktorie“ koupený od Karla Benze. První automobil se spalovacím motorem, vyrobený na našem území se jmenoval „Prezident“ a v roce 1898, rok po svém vzniku, dojel vlastní silou z Kopřivnice do Vídně. První autoškoly vznikly v Německu a Anglii v roce 1904. Třetí autoškola na světě byla založena firmou Laurin a Klement roku 1907 v Mladé Boleslavi. První americká autoškola vznikla roku 1909.

Moderní osobní automobil se skládá asi z 15–20 000 součástí, jistě bude velký rozdíl mezi malým vozítkem městského typu a luxusní limuzínou. Jednotlivé součásti jsou zpracovány v různých tolerancích přesnosti, od hrubých vylisků a výkovků, až po přesně obrobené součástky s tolerancí měřenou v setinách milimetrů. Škála použitých materiálů je obrovská: ušlechtilé oceli, barevné kovy, kovové slitiny, různé druhy umělých hmot, pryž, speciální sklo, textil.

Automobil je soběstačný mechanismus, který „si veze“ svoji vlastní elektrárnu s osvětlením, vodní a olejové hospodářství, úpravnu kvality a teploty vzduchu. Přitom se vše, co souvisí s mechanikou vozu, musí vejít asi do 20 % takzvaného obestavěného prostoru. Těch většinových 80 % vnitřního prostoru vozu musí sloužit řidiči, spolujezdcům a jejich zavazadlům.

Autor